

POSTANOWIENIE

20 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 20 września 2024 r. w Warszawie
zażalenia Bank w W.

na wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z 20 czerwca 2023 r., I ACa 599/22,

w sprawie z powództwa D. J. i M. J.

przeciwko Bank w W.

o ustalenie nieważności umowy w całości ewentualnie w części i zasądzenie,

ewentualnie rozwiązanie umowy, ewentualnie o oznaczenie świadczenia powodów

,

**uchyla wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie w zaskarżonej
części (pkt II) i pozostawia orzeczenie o kosztach postępowania
zażaleniowego do rozstrzygnięcia w orzeczeniu kończącym
postępowanie w sprawie.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem częściowym z dnia 4 lutego 2022 r. oddalił powództwo główne o ustalenie nieważności umowy oraz powództwo ewentualne o ustalenie nieważności wskazanych przez powodów zapisów umowy i zapłatę lub rozwiązanie umowy. Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 20 czerwca 2023 r. oddalił apelację powodów w zakresie żądania ustalenia

nieważności umowy oraz uchylił zaskarżony wyrok Sądu pierwszej instancji w pozostałej części (pkt II wyroku) i w tym zakresie przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania. Jako podstawę wyroku kasatoryjnego wskazał art. 386 § 4 k.p.c.

W zażaleniu na rozstrzygnięcie zawarte w pkt II wyroku Sądu Apelacyjnego pozwany zarzucił naruszenie art. 386 § 4 k.p.c. Wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze utrwalone jest stanowisko, że w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, toczącym się na skutek zażalenia na orzeczenie kasatoryjne sądu drugiej instancji, kognicja Sądu Najwyższego ogranicza się do zbadania czy zostały naruszone przepisy postępowania określające podstawy uchylenia przez sąd drugiej instancji zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Z tego względu w tego rodzaju postępowaniu zażaleniowym nie podlega kontroli Sądu Najwyższego przeprowadzona przez sąd drugiej instancji merytoryczna ocena dotycząca przedmiotu żądania pozwu.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi wówczas, gdy sąd rozstrzygnął nie o tym, co było przedmiotem sprawy, zaniechał w ogóle zbadania materialnej podstawy żądania, pominął całkowicie merytoryczne zarzuty zgłoszone przez stronę, rozstrzygnął o żądaniu powoda na innej podstawie faktycznej niż zgłoszona w pozwie, nie rozważył zarzutów pozwanego dotyczących kwestii faktycznych lub prawnych rzutujących na zasadność roszczenia powoda. Uwzględniając sposób rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd Okręgowy, który orzekł merytorycznie w zakresie żądań powodów objętych wyrokiem częściowym z dnia 4 lutego 2022 r., brak jest podstaw do uznania, że istota sprawy nie została rozpoznana.

Odmierna ocena Sądu Apelacyjnego dotycząca nieważności klauzul przeliczeniowych nie uzasadnia stwierdzenia, że potrzeba dokonania oceny „skutków nieważności klauzul przeliczeniowych dla zakresu wiążącej strony treści umowy” wskazuje na nierozpoznanie istoty sprawy przez Sąd pierwszej instancji. Dla takiego stanowiska nie daje również podstaw stwierdzenie, że powodowie

nieprawidłowo sformułowali żądanie pozwu dotyczące ustalenia, iż w umowie zawartej przez strony nieważne lub bezskuteczne są jej określone postanowienia. Uwzględniając powyższe należało przyjąć, że w zażaleniu zasadnie zarzucono naruszenie art. 386 § 4 k.p.c.

Z tego względu wyrok Sądu Apelacyjnego w zaskarżonej części podlegał uchyleniu na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.

[SOP]

[ał]